

**Международный научно-практический форум
«НАУКА И БИЗНЕС»**

ТЕЗИСЫ ДОКЛАДОВ ФОРУМА

*1 июля 2016 года
Днепр,
Украина*

**СЕКЦИЯ «ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ
ГЕОИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ КАК ОСНОВА
ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ»**

**КРАУДСОРСИНГ ЯК НОВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ
ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ
ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

д.е.н. Шкурупій О.В., Туль С.І.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

В умовах розвитку постіндустріальної економіки основою конкурентоспроможності компаній є наявність висококваліфікованої робочої сили – людей, які здатні генерувати нові ідеї та створювати інноваційні продукти. Тому збільшення чисельності інтелектуальних працівників є новим імперативом розвитку сучасного бізнесу. Це набуває особливого значення, зважаючи на жорстку конкуренцію між транснаціональними корпораціями за талановитих співробітників та зростання попиту на них. Для більшості компаній залучення креативних працівників на основі використання краудсорсингу сприяє вирішенню проблем кадрового забезпечення.

Дослідженням питань краудсорсингу присвячені праці Дж. Гоуї (J. Howe) [1], Е. фон Гіппеля (E. von Hippel) [2], Д. С. Бребхема (D. C. Brabham) [3], Е. Естеллес-Ароласа (E. Estellés-Arolas) [4], Ф. Гонсалес-Ладрон-де-Гевари (F. González-Ladrón-de-Guevara) [4], аналітичні звіти провідних консалтингових компаній як «Accenture plc» [5], «Deloitte Touche Tohmatsu Limited» [6], краудсорсингової платформи «eYeka» [7] та ін. Проте переважна більшість науковців розглядає краудсорсинг як форму

ведення бізнесу, тоді як аспект краудсорсингу як форми організації праці вивчений значно менше. Отже, дослідження названої проблематики вимагає комплексності.

Швидкий розвиток мобільних, соціальних, хмарних технологій сприяє поширенню нових форм організації праці. Переважна більшість секторів економіки переорієнтовується на віртуалізацію трудових ресурсів. Лише деякі галузі (наприклад, такі як видобувна та інші) як і раніше переважно потребують працівників, що повинні перебувати на робочому місці протягом визначеного часу. Високотехнологічні компанії та компанії, орієнтовані на продукування послуг фактично вже нині функціонують в умовах постіндустріальної, зокрема цифрової економіки. Для залучення необхідної кількості талановитих працівників компанії на умовах краудсорсингу все частіше залучають працівників у такий спосіб як «розумний» натовп покоління Міленіуму. До 2020 р. більше половини робочої сили буде представлено новим поколінням людей, яким властивий високий рівень розвитку інтелекту, володіння навичками у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, і які надають перевагу новим – більш гнучким та автономним формам праці. Такі працівники є особливо цінними для корпорацій, оскільки саме вони здатні генерувати нові ідеї, створювати інновації, вдосконалювати існуючі види продукції.

За нашим визначенням, краудсорсинг – це форма запозиченої праці, яка передбачає залучення зовнішніх по

відношенню до компанії інтелектуальних працівників за опосередкування інформаційних технологій з метою ефективного та оперативного вирішення завдань, які постають перед бізнесом, державою та суспільством у цілому.

У постіндустріальній економіці краудсорсинг поступово і суттєво змінюється, а саме: стає більш масштабним, комплексним процесом та використовується як альтернатива традиційному кадровому забезпеченню бізнес-процесів первинних господарюючих суб'єктів. Основною причиною використання бізнесом краудсорсингу є можливість забезпечення швидкого доступу до інтелектуальних трудових ресурсів незалежно від географічного розташування компанії. Відмінністю краудсорсингу від інших форм організації праці є можливість вибору персоналу серед широкого кола професіоналів, фрілансерів та аматорів, які вмотивовані та висококваліфіковані й здатні продукувати інновації у найкоротший термін. Крім того, за краудсорсингу роботодавці не несуть високих витрат, пов'язаних з оплатою праці, оскільки вона здійснюється лише за виконане завдання. У той же час вільні агенти (виконавці) отримують додатковий дохід з меншою кількістю зобов'язань при гнучкому графіку роботи.

У сучасному суспільстві «натовп» (від англ. *crowd*) вже не асоціюється з некваліфікованою та неосвіченою масою людей, навпаки досить складні проблеми вирішуються за рахунок залучення колективного розуму. При цьому спектр можливостей, які надає краудсорсинг як форма організації праці, досить великий

– від виконання простих робіт до продукування новаторських ідей. За критерієм складності виконуваних завдань краудсорсинг можна класифікувати таким чином:

- орієнтований на виконання простих завдань. Передбачає можливість залучення зовнішніх по відношенню до компанії трудових ресурсів для виконання простих короткострокових завдань: мовних перекладів, ведення баз даних, опису фотографій, збирання інформації про товари чи послуги, аналізу розміщення товарів на полицях супермаркетів, дослідження ступеня лояльності споживачів до певних брендів тощо. У цій ніші функціонують краудсорсингові платформи такі як «Amazon Mechanical Turk», «Gigwalk», «TaskRabbit», «Field Agent», «Quri», які мають глобальне представництво та пропонують безліч вакансій;

- орієнтований на складні завдання, виконання яких потребує досвіду. Це використання праці людей, здатних до абстрактного мислення і таких, що володіють спеціальними навичками. До цього виду краудсорсингу переважно залучаються кваліфіковані фахівці, в тому числі, інженери-програмісти, аналітики, художники, дизайнери, консультанти з питань управління, експерти та інші. Їх основними завданнями є творче вирішення складних проблем за допомогою інноваційного мислення. До найбільших платформ, які створені з метою організації краудсорсингу названого типу, відносяться «10EQS», «crowdSPRING», «Kaggle», «Upwork», «Tongal»;

- орієнтований на генерування ідей, створення винаходів,

розробки нових товарів та послуг. Для такої роботи залучаються як професіонали, так і значна кількість винахідників-аматорів. Великі корпорації укладають партнерські угоди з такими платформами як «IdeaConnection», «InnoCentive», «Quirky» та іншими. Саме їх діяльність орієнтована на цей вид краудсорсингу.

За сферою залучення працівників можна виокремити такі види краудсорсингу:

- бізнес-краудсорсинг. Використовується для вирішення завдань, які виникають під час організації та ведення бізнесу, наприклад, для створення нового логотипу компанії, написання слоганів, розробки або дизайну товару;

- соціальний або громадський краудсорсинг. Необхідний для розв'язання будь-яких завдань, пов'язаних з громадською діяльністю, взаєминами людей, благодійністю (наприклад, для створення мапи пожеж, заторів тощо);

- політичний або державний краудсорсинг. Застосовується для обговорення проектів різних законів та інших державних ініціатив в режимі голосування, збору конкретних думок і пошуку рішень.

За типом вирішуваних завдань краудсорсинг використовують для створення продукту (контенту), голосування, пошуку рішень, збору інформації та думок, проведення тестування продукту, організації роботи з клієнтами.

Все частіше великі виробники споживчих товарів («Unilever», «Procter & Gamble Co.», «Nestlé S.A.» та інші)

використовують краудсорсинг для отримання нових ідей безпосередньо від користувачів продукції корпорацій – від лояльних до бренду споживачів. Краудсорсинг використовують компанії, які працюють у галузі легкої та харчової промисловості, автомобілебудування, енергетики, у сфері послуг (медіа та розваги, фінанси та страхування, готельно-ресторанний бізнес). В аналітичному звіті краудсорсингової платформи «eYeka» [8] зазначається, що у 2015 р. краудсорсинг використовувався переважно компаніями-виробниками побутової електроніки та споживчих товарів. У порівнянні з 2014 р., зокрема, компанії, які виготовляють споживчі товари, збільшили залучення працівників на умовах краудсорсингу на 27%. У 2015 р. переважна більшість компаній намагалась залучати представників краудсорсингової спільноти для отримання креативних ідей; частка згенерованих ідей у загальному обсязі наданих послуг становила 48%.

Висновки. Краудсорсинг як нова форма бізнесу активно розвивається в умовах становлення постіндустріальної економіки. Численні дослідження підтверджують активний розвиток бізнес-процесів у цій сфері. Проте краудсорсинг необхідно розглядати не лише як явище, що виникає у сфері виробництва товарів і послуг. Особливої ваги з огляду на людиноцентричність всіх процесів, які відбуваються нині в економіці і соціумі, набуває дослідження явища краудсорсингу в сфері трудових відносин. Краудсорсинг дозволяє широко застосовувати працю ініціативних і талановитих людей. Це може бути праця різної складності, вона може

використовуватись у різних сферах життя соціуму, бути індивідуалізованою чи масовою. Працю на умовах краудсорсингу необхідно оцінювати як нову організацію діяльності людей, ціннісно орієнтовану на умови постіндустріального розвитку суспільства.

Література

1. Howe J. The Rise of Crowdsourcing [Electronic resource] // J. Howe // Wired Magazine. – 2006. – Issue 14.06. – Available at : http://sistemas-humanocomputacionais.wdfiles.com/local--files/capitulo%3Aredes-sociais/Howe_The_Rise_of_Crowdsourcing.pdf
2. Hippel E. von. Democratizing innovation [Electronic resource] // E. von Hippel. – The MIT Press, 2005. – 204 p. – Available at : <http://web.mit.edu/evhippel/www/books/DI/DemocInn.pdf>
3. Brabham D. C. Crowdsourcing [Electronic resource] // D. C. Brabham. – The MIT Press, 2013. – 138 p. – Available at : <http://www.wtf.tw/ref/brabham.pdf>
4. Estellés-Arolas E. Towards an integrated crowdsourcing definition [Electronic resource] // E. Estellés-Arolas, F. González-Ladrón-de-Guevara // Journal of Information Science. – 2012. – № XX (X). – PP. 1-14. – Available at : <http://www.crowdsourcing-blog.org/wp-content/uploads/2012/02/Towards-an-integrated-crowdsourcing-definition-Estellés-González.pdf>
5. Accenture Technology Vision 2014 [Electronic resource] // The website of Accenture. – 2014. – Available at : <https://www.accenture.com/us-en/acnmedia/Accenture/Conversion-Assets/Microsites/Documents/9/Accenture-Technology-Vision-2014.pdf>
6. Tech Trends 2014: Inspiring Disruption [Electronic resource] // The website of Deloitte. – 2014. – Available at : <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/de/Documents/Innovation/Tech-Trends-2014.pdf>
7. eYeka Releases «The State of Crowdsourcing in 2015» Trend Report [Electronic resource] // The website of eYeka. – 2015. – Available at : <http://eyeka.pr.co/99215-eyeka-releases-the-state-of-crowdsourcing-in-2015-trend-report>
8. The state of crowdsourcing in 2016 [Electronic resource] // The website of Crowdsourcing.org. – 2016. – Available at : <http://www.crowdsourcing.org/editorial/the-state-of-crowdsourcing-in-2016-/60709>

ПРЕДСТАВЛЕНИЯ ЗНАНИЙ В СТРУКТУРАХ ЭКОНОМИКИ: ОТ ТЕНДЕНЦИЙ К МЕГАТRENДАМ.....	281
Ханин И.Г., Поляков М.В. НООСФЕРА ВЕРНАДСКОГО И ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ.....	285
Ханін І.Г., Поляков М.В., Лепер Ю.О. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ІТ- ПІДПРИЄМСТВА.....	288
Ханин И.Г., Поляков М.В., Шевченко Г.Я. ОТ ЭКОНОМИКИ ДАНЫХ К ЭКОНОМИКЕ ЗНАНИЙ.....	292
Харченко В.С. R&D-КООПЕРАЦИЯ УНИВЕРСИТЕТОВ И ИНДУСТРИИ: ЕСТЬ ЛИ АЛЬТЕРНАТИВЫ?.....	295
Чачанидзе Г.Г., Дидманидзе И.Ш. ТРОИЦА СОВРЕМЕННОЙ БИЗНЕС-МОДЕЛИ.....	300
Шкурупій О.В., Туль С.І. КРАУДСОРСИНГ ЯК НОВА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	304

В сборник включены тезисы докладов в авторской редакции